

ЕКОНОМІКО-СОЦІАЛЬНІ ВІДНОСИНИ В ГАЛУЗІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СФЕРІ ОБСЛУГОВУВАННЯ

Тези доповідей
VI Міжнародної науково-практичної конференції
(9–10 травня 2024 року, м. Львів)

За загальною редакцією
Наталії ПАВЛЕНЧИК

Львів
ЛДУФК ім. Івана Боберського
2024

ЕКСТРЕМАЛЬНИЙ ТУРИЗМ В УМОВАХ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ ЯК НОВА ТУРИСТИЧНА ДИПЛОМАТІЯ

Богдан Кіндзер

*кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент
Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського (Україна)*

Сергій Нікітенко

*кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент
Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського (Україна)*

Даріуш В. Скальські

*доктор педагогічних наук, професор
Академії фізичного виховання і спорту імені
Єнджея Снядецького (Польща),
професор кафедри стрільби і технічних видів спорту
Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського (Україна)*

Наталія Цигановська

*завідувач кафедри фізичної культури і здоров'я
Харківська державна академія культури (Україна)*

24 лютого 2024 року світ кардинально змінився. Повномаштабне вторгнення російського агресора повністю змінило життя і побут не тільки населення України, але і Європи й світу загалом.

Туристичний бізнес в Україні став на паузу. Уже понад два роки триває війна в Україні, багато людей стали на захист країни, мільйони покинули державу як біженці. Однак життя, хоч і в таких складних умовах, триває, дипломатичний корпус, керівництво держави, волонтери і загалом небайдужі люди долучилися до активної допомоги ЗСУ, щоб відстояти державу. Ворог надзвичайно сильний і підступний, без моральних обмежень і жодної краплі людяності. Щоденні ракетні обстріли, атаки дронами-камікадзе нищать міста й села, гинуть люди, однак це не стримує агресора. Після двох років

кровопролитної війни світ якось збайдужів до подій в Україні. Інформація про війну поступово зникає з порядку денного інформаційного простору світових медіа. Останні події у світовій політиці не аби як насторожують. Конгрес США вже півроку ніяк не може ухвалити рішення про надання допомоги Україні через політичні розбіжності, значно знизилася постачання зброї і боєприпасів від закордонних партнерів, польські фермери блокують польсько-українські кордони, деякі представники взагалі висловлюються, що ніякої війни немає. Змінилася риторика деяких європейських політиків, зокрема Орбан, прем'єр Угорщини, постійно блокує європейську допомогу Україні, і таких прикладів багато.

На нашу думку слід посилити поширення інформації про війну в Україні завдяки народній дипломатії, оскільки вона має значно потужніший вплив на політиків різних країн, від яких залежить допомога в протистоянні агресорові і перемозі над окупантами.

Яскравим прикладом є отримання українським кінематографом нагороди «Оскар» за документальну стрічку «20 днів у Маріуполі», яка справила сильне враження на глядачів. Потужна промова режисера фільму, Мстислава Чернова, нікого не залишила байдужим.

Туристична індустрія є одним із найпотужніших інструментів очевидної народної дипломатії. Туризм в уяві у більшості людей асоціюється з активним відпочинком, новими враженнями, задоволенням і є невід'ємною частиною життя кожної людини, оскільки пов'язаний із закономірним бажанням мандрувати. Відвідування нових місць, країн, ознайомлення з унікальними природними й рекреаційними ресурсами, а також культурними й етнографічними особливостями населення є потребою подорожувальника. Екстремальний туризм є перспективним напрямом розвитку сучасного відпочинку. На початку XXI століття багатьом людям, особливо жителям високорозвинених в економічному плані країн бракує гострих відчуттів.

Слід зазначити, що на сьогодні немає чіткого визначення «екстремальний туризм», багато авторів трактують його по-різному. Наприклад, за визначенням авторів В. Приткова, А. Жердьова «екстремальний туризм – це вид туризму, який об'єднує подорожі, що пов'язані з активними способами пересування і відпочинку на природі та найвищим ризиком для життя», водночас М. Кляп дає таке визначення: «Екстремальний туризм – різновид туризму, який пов'язаний із певним ступенем ризику», В. Казаков формулює визначення так: «Екстремальний туризм – це різновид туризму, який передбачає відвідування різноманітних природних або техногенних об'єктів, що несуть певний ризик для здоров'я людини». Туристична індустрія України має активно розпочати, можливо це дещо цинічно прозвучить, подорожі закордонних туристів по знищених містах таким, як Буча, Ірпінь, Харків,

Одеса іншими населеними пунктами, які постраждали від московської орди. Коли мандрівник у реальних умовах побачить результати ракетних ударів, постійні повітряні тривоги, перебування в бомбосховищах, то він після повернення додому однозначно не буде байдужим до подій, що відбувається в Україні і впливатиме на політиків своєї країни для ухвалення правильних рішень.

Цілком можливим є рішення про створення для початку 3D подорожей вказаними місцями, однак без емоційних відчуттів ця мандрівка не матиме значного ефекту. Більшість туристів-екстремалів відважаться на такі поїздки, і це буде, власне, тією туристичною дипломатією, яка суттєво підсилить допомогу в нашій боротьбі за незалежність.

Список використаних джерел

1. Fleming M., Hipes P. Oscar Nominations: Diversified Voting Throws The Love Around As 'Oppenheimer' Tops With 13, With 'Poor Things', 'Killers Of The Flower Moon' And 'Barbie' Close Behind – Full List. Deadline. 2014. URL: <https://uk.sports.yahoo.com/news/oscar-nominations-announced-updating-live>
2. Вперше в історії! Український фільм отримав Оскар 2024. URL:
3. Багрій К. Віртуальний туризм як новий напрямок туризму в умовах війни. Управління розвитком сфери гостинності: регіональний аспект: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Чернівці, 5 травня 2022 р.). Чернівці: Технодрук, 2022. С. 144–149.
4. Военний туризм в Україні: умови та перспективи розвитку. URL: https://tourlib.net/statti_ukr/vynnychenko2.htm.
5. Нова сторінка. Як війна змінить мандрівки Україною після перемоги над ворогом. URL: <https://www.rbc.ua/ukr/travel/novaya-stranitsa-voyna-izmenit-puteshestviya-1649942226.html>.
6. Мельник А. В. Нестандартні види туризму: особливості функціонування військового туризму. Зб. наук. пр. Військового інституту Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Київ, 2011. Вип. 33. С. 350–353.
7. Sekida M., Malchrowicz-Moško E. Turystyka ekstremalna vs. sporty ekstremalne. *Journal of Education, Health and Sport*. 2016. N 6(12). S. 676–677, ISSN 2391–8306.